

2020-05-19

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KFKS 2020/71

Kommunstyrelsen

Minska fallolyckorna

Motion den 27 januari 2020 av Khashayar Farmanbar m.fl (S).

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att besluta följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige fattar följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen. Motionen är med detta färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

I en motion från Khashayar Farmanbar m.fl. (S) föreslås att en individbaserad uppföljning ska göras för att utvärdera effekterna av de fallförebyggande åtgärder som görs i kommunen samt att kommunen tar fram en nollvision där kostnadseffektiva fallförebyggande åtgärder presenteras. Äldrenämnden har berett ärendet och lämnat synpunkter på motionen utifrån sitt ansvarsområde.

Huvudmannaansvaret för fallprevention är delat. Region Stockholm har ansvar för fallförebyggande åtgärder i ordinärt boende. Nacka kommun bedriver fallförebyggande insatser inom det kommunala hälso- och sjukvårdsområdet och även delvis inom Region Stockholms ansvarsområde.

Stadsledningskontoret instämmer i vikten av att kommunen bedriver ett aktivt fallförebyggande arbete. Utvecklingsområden som planeras att genomföras är bland annat uppföljning av fallprevention på individnivå, kompetensutveckling inom fallprevention hos såväl handläggare som anordnare samt en översyn av de specifika kundvalsvillkoren.

Redan idag görs flera insatser för att förebygga fallolyckor, genom att möjliggöra för seniorer att ta del av hälsofrämjande aktiviteter såsom qigong, balansskola och 90-plusgymna. I den offentliga miljön prioriterar kommunen vinterväghållning av gångbanor för gator och vägar för att bl.a. förebygga fallskador. Kommunen delar sedan flera år även ut broddar kostnadsfritt.

Nacka kommun driver även på för att i samverkan med Region Stockholm öka det fallförebyggande arbetet och på sikt reducera antalet fallolyckor.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer stadsledningskontoret att det pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen och att motionen därmed kan anses färdigbehandlad.

Förslagen i motionen

Den 27 januari 2020 inkom Khashayar Farmanbar m.fl. (S) med en motion, med följande förslag.

1. En individbaserad uppföljning görs för att kunna utvärdera effekterna av de fallförebyggande åtgärder som görs i kommunen.
2. Att äldreheten med utgångspunkt från aktuell litteratur och forskning ta fram en kommunal nollvision där kostnadseffektiva fallförebyggande åtgärder presenteras

Ärendets beredning

Stadsledningskontoret har remitterat motionen till äldrenämnden. Nedan framgår i korthet vilka synpunkter nämnden har lämnat.

Äldrenämnden

Huvudmannansvaret för fallprevention är delat. Region Stockholm har ansvar för fallförebyggande åtgärder i ordinärt boende. Nacka kommun bedriver fallförebyggande insatser inom det kommunala hälso- och sjukvårdsområdet och även delvis inom Region Stockholms ansvarsområde.

Resultaten från öppna jämförelser (Kolada) visar att Nacka under åren 2016–2018 hamnar på plats 281 av Sveriges kommuner avseende fallskador. Men som framgår av den kartläggning av fall och fallskador bland seniorer som äldreheten har tagit fram är statistiken inte helt tillförlitlig avseende antal fallskador. Detta då olika resultat redovisas i Socialstyrelsens diagnosdatabas och Kolada. En eventuell orsak kan vara att dubbelregistrering görs mellan öppenvården och geriatriken. Statistiken för antal höftfrakturer är däremot tillförlitlig eftersom samtliga fall kräver sjukhusvård. Förekomsten av höftfrakturer har minskat i Nacka under åren 2016–2018. Enligt Socialstyrelsens öppna jämförelser ligger Nacka på 41 plats av Sveriges kommuner avseende höftfrakturer. Äldre personer som bor på särskilt boende faller i genomsnitt oftare än de som bor hemma. Samtliga särskilda boenden för äldre i Nacka har ett aktivt fallförebyggande arbete. Andel fall på särskilda boenden för äldre har sjunkit från 2,2% år 2018 till 2,0% år 2019.

Arbetet inom ramen för Nacka kommuns strategi för hälsosamt åldrande skapar förutsättningar för att förebygga fallolyckor, bland annat genom att möjliggöra för seniorer att ta del av hälsofrämjande aktiviteter som kan utveckla eller bibehålla

funktionsförmågor, samt genom att ge stöd och anpassa omgivningen så att seniorer med funktionsnedsättning kan göra aktiviteter de värdesätter.

Stadsledningskontorets samlade bedömning

Stadsledningskontoret instämmer i vikten av att kommunen bedriver ett aktivt fallförebyggande arbete.

I den rapport som äldreheten tagit fram presenteras utvecklingsområden som planeras att genomföras. Exempel på sådana åtgärder är uppföljning av fallprevention på individnivå, kompetensutveckling inom fallprevention hos såväl handläggare som anordnare samt en översyn av de specifika kundvalsvillkoren.

Stadsledningskontoret konstaterar att det redan idag görs flera insatser för att förebygga fallolyckor, genom att möjliggöra för seniorer att ta del av hälsofrämjande aktiviteter som kan utveckla eller bibehålla funktionsförmågor, samt genom att ge stöd och anpassa omgivningen så att seniorer med funktionsnedsättning kan göra aktiviteter de värdesätter. Några exempel på aktiviteter som erbjuds är qigong, balansskola och 90-plusgymna.

Fallolyckor bland seniorer inträffar inte enbart i hemmet utan även utomhus. I den offentliga miljön prioriterar kommunen vinterväghållning av gångbanor för gator och vägar för att bl.a. förebygga fallskador. Kommunen delar sedan flera år även ut broddar kostnadsfritt. Nacka kommun driver på för att i samverkan med Region Stockholm öka det fallförebyggande arbetet och på sikt reducera antalet fallolyckor. För att säkerställa att utvecklingsarbetet ger resultat kommer äldreheten följa upp detta i ledningssystemet för kvalitet, Stratsys.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer stadsledningskontoret att det pågår ett arbete som uppfyller intentionerna bakom förslagen i motionen och att motionen därmed kan anses färdigbehandlad.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslaget medför inte några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

1. Protokollsutdrag från äldrenämnden den 29 april 2020 inkl tjänsteskrivelse
2. Motionen

Mikael Gustavsson Roxell
Tf. social- och äldredirektör
Stadsledningskontoret

Sidrah Schaider
Stadsjurist
Stadsledningskontoret

Anders Fredriksson
Enhetschef
Juridik- och kanslienheten

Rebecca Band
Kommunsekreterare
Juridik- och kanslienheten